

مراحل تصمیم‌گیری از منظر قرآن

بندهای مسجدی

تدوین و نشر:

بنیاد مجازی آبادگران مساجد

www.aabadgaran.ir

❖ عنوان پند: مراحل تصمیم‌گیری از منظر قرآن

❖ پندنامه

ما هر روز در حال تصمیم‌گیری و انتخاب هستیم. بعضی از انتخاب‌ها مثل انتخاب نوع بستنی‌ای که می‌خواهیم بخوریم یا قهوه‌ای که می‌خواهیم بنوشیم، عواقب کم‌اهمیتی دارند. در حالی که تصمیم‌های دیگر می‌توانند زندگی‌مان را تغییر دهند. بعضی از تصمیم‌ها بر زندگی روزمره‌ی ما تأثیر می‌گذارند و نتایج برخی تصمیم‌ها تا سال‌ها مشخص نمی‌شوند. مهم‌ترین چیزی که باید به خاطر داشته باشیم این است که ما انسان‌ها و شرایطی که در آن زندگی می‌کنیم، نتیجه‌ی انتخاب‌هایمان هستیم. به همین دلیل انتخاب درست، از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. هر چقدر از تبعات مثبت و منفی تصمیم‌هایمان آگاه‌تر باشیم، انتخاب‌هایمان سالم‌تر و کم‌هزینه‌تر خواهند بود. در اینجا می‌خواهیم به راهکارهایی پردازیم که در مسیر تصمیم‌گیری می‌توانند راهنمای ما باشند.

❖ مشورت

گاهی اوقات دیگران از نظرگاه متفاوتی به یک مسئله نگاه می‌کنند. نظرگاهی کاملاً متفاوت با زاویه‌ی دید ما. اما همین نگاه متفاوت می‌تواند بسیار مفید باشد و حتی مانع از آن شود که ما در یک مسیر اشتباه قرار بگیریم. در قرآن آمده است: **«وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ»** (آل عمران: ۱۵۹)؛ یعنی: «در کارها با آنان (اطرفیانت) مشورت کن و چون تصمیم‌گرفتی بر خدا توکل کن». این مشورت بهتر است با افرادی صورت بگیرد که دارای سه ویژگی «تجربه»، «آگاهی» و «خیرخواهی» باشند.

❖ تفکر

مرحله‌ی پس از مشورت، تفکر و بررسی جوانب مختلف پیرامون موضوع مورد نظر است. وقتی ما نظر اطرفیانِ باتجربه، آگاه و خیرخواه پیرامون خود را شنیدیم می‌بایست روی گفته‌های آنان بیندیشیم و ابعاد مختلف موضوع را واکاوی و تحلیل نماییم و بهترین گزینه و پیشنهاد موجود را بر اساس یافته‌هایمان برگزینیم. قرآن کریم می‌فرماید: **«الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ»** (زمر: ۱۸)؛ یعنی: «آنان که سخنان را می‌شنوند و از بهترینش پیروی می‌کنند، کسانی هستند که خدا هدایتشان کرده، و اینان همان خردمندانند».

❖ توکل

پس از «مشورت» و «تفکر»، آخرین مرحله‌ای که ما برای انتخاب درست باید در نظر داشته باشیم «توکل» است. قرآن کریم می‌فرماید: **«فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ»** (آل عمران: ۱۵۹)؛ یعنی: «وقتی تصمیم‌گرفتی بر خدا توکل کن، زیرا خدا توکل‌کنندگان را دوست دارد». توکل نوعی رابطه فرد با خداوند است که در آن فرد با توجه به اعتقادی که به قدرت، حکمت و رأفت و شفقت خداوند دارد در تمام حرکات و سکنات خود، حضور خدا را در نظر گرفته، و در تمام لحظات برای موفقیت خود از او استمداد می‌طلبد.